

4. Биков. В. Ю. Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього застосування //Інформаційні технології в освіті. – 2013. – № 17. – С. 9 – 36.
5. Коммерс П. Информационные и коммуникационные технологии для среднего образования. Специализированный учебный курс / П. Коммерс, М. Симмерлинг. – М.: Изд. дом «Обучение–Сервис», 2005 – 129 с.
6. Kreuh N. Pot do e–kompetentnosti, Bilten E–šolstva, E–središče v okviru projekta E–šolstvo / Kreuh. N. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: solstvo_BILTEN_2012_final_web.pdf Дата доступу: 10.02.2018.

УДК 378.14

ТОВТИН Я.І.
МОЛНАР Т.І.

Мукачівський державний університет, Україна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ»

Сучасні тенденції розвитку освіти відзначаються певними особливостями: постійне ускладнення змісту освіти, підвищення рівня освітніх стандартів, впровадження інформаційних технологій у навчально-виховний процес, ускладнення проблем виховання. Тому організація навчального-виховного процесу в закладах вищої освіти повинна бути такою, щоб випускники могли не лише адаптуватися в швидкозмінному світі, але й були здатними до перетворення цього світу, отже – володіли не лише знаннями, але й уміли застосовувати їх у процесі власної самостійної наукової, дослідницької і творчої діяльності. Відтак, метою вищої педагогічної освіти стає не лише набуття фундаментальних професійних знань майбутніх учителів, а й формування в них готовності до безперервного професійного розвитку, що передбачає здатність постійно вдосконалювати свої особистісні та професійні якості й виявляється в бажанні та спроможності постійно підвищувати рівень професійної майстерності.

Огляд наукової літератури дозволяє стверджувати, що складний і багатоаспектний характер проблеми професійного розвитку фахівця приваблює багатьох науковців як в Україні, так і за її межами. Різні аспекти саморозвитку та професійно-особистісної самореалізації студентської молоді розглядаються в роботах В. Андрєєва, Д. Богоявленської, Я. Пономарьова, М. Резніка та інших.

С. Смирнов стверджує, що професійний саморозвиток містить у своїй основі складну систему мотивів і джерел активності, до яких дослідник відносить потребу у самовдосконаленні, рівень сформованості самооцінки, самоаналіз, самоосвітню діяльність фахівця.

Л. Мітіна пояснює професійний саморозвиток як зростання, становлення, інтеграцію та реалізацію у професійній діяльності професійно значущих особистісних рис та здібностей, професійних знань і вмінь. Це активне якісне перетворення фахівцем свого внутрішнього світу, яке призводить до принципово нового ладу і способу життєдіяльності. Засобами професійного саморозвитку, на думку дослідниці, є самовиховання, самоосвіта, самовдосконалення в поєднанні з практичною професійною діяльністю.

В. Лозовий визначає професійний саморозвиток як цілісний особистісно й професійно значущий процес цілеспрямованої діяльності особистості з безперервного, усвідомленого управління власним професійним розвитком, вибору цілей, шляхів і засобів професійного самовдосконалення, що сприяє формуванню індивідуального стилю професійної діяльності через осмислення передового досвіду й особисту самостійну діяльність [1].

Важливе значення для нашого дослідження має розкриття змісту поняття «професійний саморозвиток майбутнього вчителя». На думку О. Пехоти, воно характеризується здатністю усвідомлювати власну відповідальність за процес професійного розвитку та вмінням його регулювати, сприймати себе як суб'єкта професійного розвитку, що виявляється в бажанні та здатності постійно аналізувати, коригувати та вдосконалювати власне професійне зростання, прагнення до самостійності у виборі методів та прийомів організації навчально-виховного процесу [2].

На переконання Н. Уйсімбаєвої, саморозвиток майбутнього вчителя – це процес усвідомленого цілеспрямованого розвитку себе як педагога, який включає самостійне вдосконалення своїх знань, умінь, особистісних і професійних якостей, що забезпечують особистісне зростання та ефективність майбутньої професійної діяльності.

Т. Тихонова визначає професійний саморозвиток майбутнього вчителя як усвідомлене цілеспрямоване самопізнання, самопроєктування та самовдосконалення з метою досягнення певних результатів у майбутній професійній діяльності.

З точки зору Л. Коваль, саморозвиток майбутнього педагога потрібно розглядати як свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня його професійно-педагогічної компетентності, розвитку професійно значущих якостей відповідно до зовнішніх соціальних вимог, умов професійної педагогічної діяльності і власної програми розвитку [3].

Таким чином, професійний саморозвиток майбутніх учителів ми розуміємо як складний багатокомпонентний процес, який залежить від багатьох чинників. Для професійного саморозвитку майбутнього вчителя необхідно створити відповідні сприятливі умови. Студент має чітко усвідомити, яким він є, якого рівня професійної здатності досягнув, яким може бути в майбутньому. Чим глибше відбувається це усвідомлення, тим ефективнішим може бути процес професійного розвитку майбутнього вчителя. Педагогічна освіта має перетворитися на розвивальне середовище, в якому майбутні вчителі набувають необхідних професійних компетентностей, формують уміння самостійно оволодівати новими знаннями впродовж майбутньої професійної діяльності та самостійно розвивати необхідні педагогічні якості. Фахова підготовка майбутнього вчителя початкових класів у закладі вищої освіти має стати реальною основою і гарантією забезпечення його успішності в професії.

Список використаних джерел

1. Лозовой В. О. Саморозвиток особистості у філософській рефлексії та соціальній практиці. Монографія / В. О. Лозовой, Л. М. Сідак. – Х.: Право, 2006. – 256 с.

2. Пехота О. М. Індивідуальність учителя: теорія і практика: навчальний посібник / О. М. Пехота. – Миколаїв: Іліон, 2011. – 272 с.
3. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів у контексті розвитку початкової освіти: монографія / Л. В. Коваль – [2-е вид., перероб. і допов.]. – Донецьк: ЛАНДОН-ХХІ, 2012. – 343 с.

УДК 37.015.31:7(100)

ТОДАВЧИЧ І.В.,
МАЙБОРОДА І.Е.
Мукачівський державний університет, Україна

ЗАРУБІЖНІ ТЕНДЕНЦІ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

На перетині століть багато країн світу, зокрема Європи, намагаються змінити існуючі освітні системи, поєднують зусилля державних органів та педагогів з метою створення школи нового тисячоліття, яка ґрунтується на новітніх освітніх технологіях. Відбуваються глобальні зміни в освіті, завдання та зміст якої оновлюються з метою інтеграції у світовий освітній простір в недалекому майбутньому.

Чимало дослідників займалися дослідженням зарубіжної освітньої системи з метою узагальнення досвіду та його впровадження у вітчизняну систему освіти й виховання. Найбільш відомими є такі вчені, як Л. Боярська, Л. Волинець, Б. Вульфсон, О. Джуринський, Л. Зязюн, О. Лисова, Л. Можасва, В. Полтавець, Т. Швець, Л. Шипова та ін. Окремі аспекти освіти та художньо-естетичного виховання учнів висвітлено в дисертаційних роботах О. Романенко, О. Орехової, О. Ришар, Т. Харченко, Л. Кандалінцевої, О. Алексєєвої та ін.

Завданням естетичного виховання в його сучасному тлумаченні можна вважати пробудження і розвиток потреби в контакті з мистецтвом; формування і поглиблення естетичної сприйнятливості, спостережливості, вміння «переживати» і розуміти витвори мистецтва; розширення знань про мистецтво, формування художнього смаку і вміння давати правильні естетичні оцінки; розвиток творчих здібностей і задоволення емоційних прагнень людини; розвиток індивідуальних здібностей і художніх нахилів шляхом активних занять мистецтвом. Великі надії покладаються на вчителя початкових класів, який через художньо-естетичне виховання має можливість вплинути на формування людини в цілому, на її психіку, її особисті риси і характер. Мистецтво, розвиваючи сфери почуття і уяви, впливає на моральні настанови, погляди і переживання, формує відношення людини до себе, до інших людей і до навколишнього світу в цілому.

З новим підходом до суті естетичного виховання в науковому звороті ряду країн з'явився новий термін «виховання мистецтвом», який на думку, наприклад, польських педагогів не тотожний терміну «естетичне виховання», а значно ширше його [2].

Цікаво, що за останній час в багатьох країнах Західної Європи виникли якісно нові підходи до художньо-естетичного виховання в школі. Виникає напрямок – естетизація праці, тобто синтез мистецтва і виробництва, а також сучасний дизайн. В ряді країн розроблено й впроваджено в життя цілий ряд програм з естетичного виховання школярів.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>